

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119203357
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6119203357.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Stanislavy Salajovej, v spore žalobcu: Slovenská asociácia producentov v audiovizíii, so sídlom v Bratislave, Gr?sslingova 32, IČO: 36 061 182, zastúpený: Advokátska kancelária AK MS, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Galandova 3, IČO: 47 237 767, proti žalovanému: Správa káblových rozvodov, s. r. o., so sídlom Partizánske, Nám. SNP 212/4, IČO: 36 314 854, zastúpenému Advokátska kancelária HUSAR AND PARTNERS s. r. o. so sídlom v Košiciach, Vojenská 14, IČO: 53 519 141, za účasti intervenienta na strane žalovaného: LITA, autorská spoločnosť, so sídlom v Bratislave, Mozartova 9, IČO: 00 420 166, zastúpená advokátkou JUDr. Dagmar Kubovičovou, advokátska kancelária v Bratislave, Námestie Biely kríž 3, o zaplatenie 17.167,16€ s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20Ca/23/2019 - 484 zo dňa 21. 01. 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % a o výške trov rozhodne súd prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 17.167,16€ spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 832,91€ od 16. 01. 2017 do zaplatenia, zo sumy 2.130,55€ od 16.04.2017 do zaplatenia, zo sumy 2.130,55€ od 16.07.2017 do zaplatenia, zo sumy 2.130,55€ od 16.10.2017 do zaplatenia, zo sumy 2.130,55€ od 16.01.2018 do zaplatenia, zo sumy 2.130,55€ od 16.04.2018 do zaplatenia, zo sumy 2.130,55€ od 16.07.2018 do zaplatenia, zo sumy 2.130,55€ od 16.10.2018 do zaplatenia.

2. Oprávnenie žalobcu ako organizácie kolektívnej správy (ďalej tiež „OKS“) spravovať majetkové práva nositeľov práv vyplýva zo zákona podľa § 146, § 147 Autorského zákona, formou nepriameho zastúpenia alebo z dohôd uzavretých s nositeľmi práv podľa § 164 AZ. Žalobcovi bolo na základe rozhodnutia Ministerstva kultúry SR udelené oprávnenie na výkon kolektívnej správy k audiovizuálnemu dielu (ďalej tiež „AVD“) a audiovizuálnemu záznamu (ďalej tiež „AVZ“), okrem iného pre použitie AVD uverejnením káblovou retransmisiou a výberom primeranej odmeny za káblovú retransmisiu audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom AVD. Z toho dôvodu je žalobca oprávnený spravovať majetkové práva nositeľov vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a na účet nositeľov v súlade s vydaným oprávnením, t. j. formou nepriameho zastúpenia.

3. Nebolo sporné, že žalobca je oprávnený na výkon kolektívnej správy k AVD a AVZ v odporoch povinnej správy podľa § 146 ods. 2 písm. d), písm. f) Autorského zákona. Výber odmeny za káblovú

retransmisiu AVZ, ktorý je originálom AVD a za použitie AVD jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou. Nebolo sporné, že žalovaný je držiteľom oprávnenia na káblovú retransmisiu, ktorý v r. 2016 prevádzkoval 4228 prípojok a v r. 2017 prevádzkoval 3.605 prípojok.

4. Sporná bola otázka

- skutočného rozsahu kolektívne spravovaných práv uvedením konkrétnych nositeľov práv a ktoré AVD a AVZ žalobca zastupuje, ďalej
- ktoré AVD a AVZ žalovaný v rozhodnom období použil a
- výška uplatneného nároku.

5.1. Okresný súd si osvojil obranu žalovaného, že žalobca mal preukázať splnenie podmienok podľa § 86 ods. 1 Autorského zákona, pretože ak nie je dohodnuté inak, výrobca originálu audiovizuálneho diela môže vykonávať majetkové práva autorov len ak od autorov AVD získal písomný súhlas na vyhotovenie originálu AVD a zároveň sa s nimi dohodol na odmene za vytvorenie AVD a na odmene alebo spôsobe jej určenia osobitne za každé použitie AVD. V opačnom prípade by výrobcovia ako odvodení nositelia práv k AVD, s ktorými žalobca uzavrel dohody o zastupovaní, neboli oprávnení na výkon autorských práva k AVD a takéto oprávnenie by nemohli previesť na žalobcu.

5.2. Žalobca nepreukázal, že si ho čo i len jediný nositeľ práv k AVD vybral za zákonného zástupcu podľa § 147 ods. 2 Autorského zákona, v ktorom sa rieši situácia, ak kolektívnu správu nositeľov práv uvedením káblovou retransmisiou vykonáva viacero organizácii kolektívnej správy.

5.3. Právna úprava podľa § 147 Autorského zákona sa vzťahuje na žalobcu len pokiaľ ide o výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu AVZ, ktoré sú originálom AVD. Audiovizuálne dielo možno vnímať len prostredníctvom technických zariadení, preto musí byť zachytené na príslušnom nosiči. Prvé takéto zachytenie na príslušný nosič je vytvorenie prvého audiovizuálneho záznamu a predstavuje originál AVD. Ostatné AVZ sú rozmnoženiny. Vzhľadom na uvedené žalobca nepreukázal výkon kolektívnej správy práv k AVZ podľa § 146 ods. 2 písm. d) v spojení s § 82 ods. 2 Autorského zákona, keďže oprávnenie žalobcu sa vzťahuje na výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu AVZ, ktorý je originálom AVD, nie akéhokoľvek AVZ (t. j. rozmnoženina).

6.1. Na preukázanie nároku nestačí samotné oprávnenie OKS a tvrdenie, že žalovaný denne šíri AVD a AVZ v rozpore s § 19 ods. 3, ods. 4, § 86, § 119 Autorského zákona tým, že vykonáva ich káblovú retransmisiu prostredníctvom ponúkaných programových služieb – televíznych kanálov pre svojich zákazníkov. Žalobca by musel preukázať skutočný rozsah ním kolektívne spravovaných práv, t. j. ktorých konkrétnych nositeľov práv zastupuje a vo vzťahu ku ktorým konkrétnym predmetom ochrany (AVD, AVZ) vykonával kolektívnu správu práv.

6.2. Preukázanie konkrétnych predmetov ochrany je nevyhnutné z dôvodu, že pokiaľ ide o káblovú retransmisiu aj iné organizácie kolektívnej správy práv disponujú rovnakým oprávnením, ako žalobca. Vo vzťahu k audiovizuálnym dielam je to LITA a vo vzťahu k audiovizuálnym záznamom, ktoré sú originálom je to SLOVGRAM.

7. V prípadoch káblovej retransmisie AVZ ide už len o dobrovoľnú kolektívnu správu, na ktorú sa zákonné zastúpenie podľa § 147 Autorského zákona nevzťahuje a žalobca dobrovoľnú kolektívnu správu ani nevykonáva. Žalobca by teda musel preukázať, že žalovaný vykonal v žalovanom období káblovú retransmisiu AVD a AVZ, ktoré sú originálmi.

8. Na preukázanie spornej výšky bezdôvodného obohatenia nestačí predloženie sadzobníka žalobcu ako organizácie kolektívnej správy, pretože sadzobník je súkromnoprávny dokument vyhotovená žalobcom ako subjektom súkromného práva. Sadzobník žalobcu nie je všeobecne záväzný právny predpis. Preto súd nie je viazaný pri určovaní výšky nároku sadzobníkom žalobcu.

9.1. Okresný súd zistený skutkový stav právne posúdil podľa § 29, § 63 ods. 2 písm. d), § 78, § 82 ods. 1, 2, § 83 ods. 2, § 84, § 86 ods. 1, 2, § 116 ods. 1 až 3, 118 ods. 1 až 3, § 119, §141 ods. 1, 2, § 143 ods. 1, 2, § 144 ods. 3, § 146 ods. 1, ods. 2 písm. d), písm. f), § 164 ods. 1, 2 zák. č. 185/2015, Autorský zákon. Okresný súd uplatnil sudcovskú koncentráciu konania v zmysle § 153 ods. 2, ods. 3 CSP a odôvodnil v ods. 34 odôvodnenia rozsudku.

9.2. Žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, priznal voči žalobcovi, podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10.1. Žalobca vo včas podanom odvolaní namietal, že okresný súd nepostupoval v súlade s Autorským zákonom a Občianskym zákonníkom, ktoré upravujú podmienky uplatnenia bezdôvodného obohatenia pri retransmisii a rozhodnutiami vyšších súdnych autorít. Okresný súd odmietol vykonať navrhnuté dôkazy, nesprávne zistil skutkový stav, nevysporiadal sa s nárokmi tvoriacimi predmet konania, nesprávne vec právne posúdil a jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné. Žalobca splnil svoju dôkaznú povinnosť, pričom zmluvy o zastupovaní boli doložené do súdneho konania. Povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie je objektívna. Žalobca preukázal, že žalovaný vykonával v rokoch 2016- 2018 retransmisiu s konkrétnym počtom prípojk bez toho, aby uzavrel so žalobcom hromadnú licenčnú zmluvu a uhradil odmenu a primeranú odmenu za žalované obdobie. Žalovaný nepreukázal, že z Dohody o urovnaní zo dňa 17. 07. 2017 vyplýva, že má vysporiadané povinnosti z retransmisie vo vzťahu k nositeľom práv zastupovaných žalobcom.

10.2. Okresný súd v rozpore s väzanosťou žalobou neriešil, že žalobný návrh vyplýva z plnenia zákonnej povinnosti, uloženej žalobcovi podľa § 169 ods. 4 písm. b) Autorského zákona. Nárok na zaplatenie bezdôvodného obohatenia bol uplatnený v súlade uvedeným ustanovením a jeho výška v súlade s § 448a, § 442a Občianskeho zákonníka v spojení s § 165 ods. 9, ods. 10 Autorského zákona. Okresný súd neposkytol ochranu právam výrobcu audiovizuálneho záznamu a žalobcovi ako správcovi týchto práv. Argumentácia žalovaného o vysporiadaní všetkých práv Dohodou o urovnaní s iným OKS je účelová a vzhľadom na nepodanie žaloby podľa § 165 ods. 8 Autorského zákona na strane žalovaného dochádza k vedome neoprávnenému používaniu predmetov ochrany.

10.3. Okresný súd odmietol zistiť skutkový stav. V odôvodnení rozhodnutia neuvádza § 169 ods. 4 písm. b) Autorského zákona, ktorý je právnym základom sporu. Okresný súd nevychádzal z oprávnenia, ktoré na uplatnenie nárokov žalobca nadobudol na základe správneho konania od Ministerstva kultúry, v medziach § 165 ods. 5 v a spojení s § 148 Autorského zákonníka. Vydané oprávnenie žalobcu vyvracia záver okresného súdu, že žalobca nepreukázal, že si ho nejaký nositeľ práv k audiovizuálnemu dielu vybral za zákonného zástupcu. Povinnosť domáhať sa nároku sa viaže na organizáciu kolektívnej správy, ktorá má vydané oprávnenie, čo žalobca je nesporná skutočnosť. Žalobca má odbory kolektívnej správy na použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti retransmisiou, na výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela, na výber primeranej odmeny za použitie audiovizuálneho záznamu verejným prenosom okrem vysielania a sprístupňovania verejnosti.

10.4. Sadzobník odmien vydal a zverejnil žalobca ako organizácia kolektívnej správy v súlade s jeho právoplatným oprávnením v rámci plnenia zákonnej povinnosti § 169 ods. 1 Autorského zákona. Predmetom konania je zaplatenie žalovanej sumy, ktorú tvoria, podľa sadzobníka odmien, odmena za udelenie súhlasu na použitie audiovizuálneho diela podľa § 19 ods. 3 Autorského zákona a primeraná odmena za použitie audiovizuálneho záznamu podľa § 119 Autorského zákona, ktoré patria výrobcu AVZ a ktoré je povinný vyberať žalobca.

10.5. Okresný súd na výrobcov AVZ aplikoval ustanovenie § 86 ods. 1 Autorského zákona, ktoré sa na nich primerane v zmysle § 123 Autorského zákona nevzťahuje, ktoré nie je v ustanoveniach, ktoré upravujú práva výrobcov v tretej časti Autorského zákona. Záver okresného súdu, že mal preukázať splnenie podmienok § 86 ods. 1 je v rozpore s platným právom. Uvedené ustanovenie upravuje právnu fikciu, že majetkové práva autorov k AVD vykonávajú výrobcovia na základe písomného súhlasu a dohody s autorom, ktorý výklad podporuje aj § 86 ods. 2 písm. b) priamo sa viažúci na retransmisiu, ktoré okresný súd neaplikoval a nesprávne od žalobcu požadoval dokazovanie v rozpore s účelom zákona.

10.6. Okresný súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že pri retransmisii dochádza len k šíreniu obyčajných kópií audiovizuálnych diel, čo spadá pod dobrovoľnú kolektívnu správu, ktorú údajne žalobca nevykonáva.

11.1. Žalobca neuplatňoval odmenu a primeranú odmenu za použitie konkrétneho predmetu ochrany (AVD,AVZ), čo žiadal dokazovať žalovaný a s čím sa súd stotožnil v rozpore s účelom Autorského zákona. Predmetom žaloby neboli finančné nároky za šírenie konkrétneho AVD alebo konkrétneho AVZ, ale bezdôvodné obohatenie vo výške podľa sadzobníka odmien, viazanej na počet prípojk žalovaného. Žalobca v rámci dôkaznej povinnosti predložil nahlášky nositeľov práv, ktorými preukázal, že v období rokov 2016, 2017 boli vysielané a žalovaným retransmisované.

11.2. Žalobca predložil Zmluvu o zastupovaní medzi žalobcom a Slovenský filmový ústav zo dňa 16. 07. 2014 (č. I. 306,307), kde je vymedzený rozsah v akom poveril žalobcu na kolektívnu správu, pričom zastupovaný sa zaviazal predložiť žalobcovi ako OKS zoznam všetkých diel, ku ktorým vykonáva práva. V zmluve s nositeľom práv: atelier.doc s. r. o. zo dňa 15. 04. 2017 (č. I. 270, 271) je vyhlásenie, že

uvedený nositeľ práv má vysporiadané všetky práva k predmetom ochrany a patria mu v potrebnom rozsahu. Žalobca preukázal, že je riadnym členom zahraničnej OKS AGICOA a v odvolaní predložil prehlásenie zahraničnej OKS z 09. 12. 2019 (č. I. 526, 527) preukazujúce uvedenú skutočnosť.

12.1. Okresný súd dospel k nesprávnemu záveru, že v prípade nezastupovaných nositeľov si nositeľ sám vyberie, ktorá OKS bude spravovať jeho práva. Nedôsledne aplikoval § 147 ods. 2 Autorského zákona, ktorý sa vzťahuje na použitie predmetu ochrany jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou, čo je odbor povinnej kolektívnej správy podľa § 146 ods. 2 písm. f) a odboru podľa § 146 ods. 2 písm. d) Autorského zákona sa uvedené netýka.

12.2. V § 119 Autorského zákona je upravené majetkové právo výrobcu na primeranú odmenu za káblovú retransmisiu. Nejde o dohodnutú odmenu za šírenie konkrétneho audiovizuálneho záznamu a žalobca taký nárok neuplatňoval.

12.3. Sadzba primeranej odmeny je pri retransmisii stanovená len ako sadzba za počet prípojok žalovaného, čo vyplýva z charakteru retransmisie. Žalobca pri určení výšky odmien zohľadnil kritéria podľa § 169 ods. 2 Autorského zákona a na základe toho uplatnil výšku bezdôvodného obohatenia. Pri porovnaní ekonomickej stránky treba vychádzať napríklad z porovnania nákladov na výrobu audiovizuálnych diel z pohľadu rôznych nositeľov práv, napr. producenta, ktorý znáša všetky náklady a autora, ktorý sa finančne na výrobe audiovizuálneho diela nepodieľa vôbec. Podobne tak porovnania finančných príjmov prevádzkovateľov z uskutočňovania káblovej retransmisie a toho, čo odvádzajú za káblovú retransmisiu jednotlivým OKS v prospech nositeľov práv. Sadzobník odmien doložený ako listinný dôkaz je verejne dostupný, obsahuje všetky požadované náležitosti vrátane kritérií na určenie výšky odmien.

13.1. Žalobca nebol v omeškaní umožňujúcom uplatniť sudcovskú koncentráciu podľa § 153 CSP. Okresný súd mal všetky listinné dôkazy založené v súdnom spise pred prvým pojednávaním.

13.2. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu, alternatívne aby rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil na nové konanie.

14. V replike zo dňa 12. 08. 2020 žalobca zotrval na dôvodoch odvolania v ktorom namietal, že okresný súd takmer vôbec neuviedol podstatnú skutkovú a právnu argumentáciu žalobcu. Na preukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu bolo podstatné preukázanie bezdôvodného obohatenia podľa § 458a a § 442a Občianskeho zákonníka, odmietnutie hromadnej licenčnej zmluvy zo strany žalovaného. Výška bezdôvodného obohatenia bola určená ako obvyklá výška účinným sadzobníkom odmien žalobcu, počet prípojok žalovaného podľa verejne dostupných údajov Rady pre vysielanie a retransmisiu, ktorá je voči žalovanému príslušný správny orgán. Predmetom žaloby neboli finančné nároky za šírenie konkrétneho AVD alebo AVZ, žalobca neuplatňoval odmeny za použité a počet použití konkrétnych AVD alebo AVZ, čo žiadal dokazovať žalovaný. Žalobca v žalobe poukázal, že spolupracuje s najväčšou zahraničnou a reprezentatívnou OKS AGICOA, ktorá skutočnosť nemohla byť sporná, ktorá zaručuje vzájomnosť zastupovania žalobcu a uvedenej OKS AGICOA v zmysle § 2 ods. 2 Autorského zákona a žalobca uviedol, že je jej riadnym členom.

15.1. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že okresný súd správne žalobu zamietol, pretože žalobca neunesol dôkazné bremeno. Ustanovenie § 169 ods. 4 písm. b) Autorského zákona je z pohľadu preukázania nárokov žalobcu bezpredmetné, nie je hmotnoprávnym základom nároku žalobcu. V odvolaní nesprávne zamieňa a stotožňuje splnenie podmienok pre vydanie oprávnenia OKS a splnenie podmienok vzniku nároku OKS na vydanie bezdôvodného obohatenia voči konkrétnemu používateľovi. Žalobca nepreukázal všetky rozhodujúce skutočnosti svedčiace o uplatnenom nároku a dôsledkom neunesenia dôkazného bremena je strata sporu. Žalobca bol povinný tvrdiť a preukázať, že žalovaný použil predmety ochrany zastupované žalobcom v zmysle hypotézy právnych noriem § 19 a § 119 Autorského zákona, z ktorých uplatnený nárok vyplýva. Podľa § 119 Autorského zákona „Výrobca audiovizuálneho záznamu má právo na primeranú odmenu za použitie audiovizuálneho záznamu verejným prenosom...“, teda za použitie audiovizuálneho záznamu jeho káblovou retransmisiou. Z uvedeného vyplýva, že žalobca bol povinný tvrdiť a preukázať, že žalovaný v rozhodnom období skutočne použil práve také predmety ochrany, ktoré zastupuje žalobca. Z dôkazov predložených žalobcom nevyplýva jednoznačne, akých konkrétnych predmetov ochrany sa týkajú.

15.2. Odmena určená v sadzobníku nemôže byť obvyklou odmenou. Žalobca nepreukázal tvrdenie, že sadzobník zohľadňuje zákonné kritériá podľa § 169 ods. 2 AZ. Predložené vyhlásenie AGICOA z 09.12.

2019 namietanú vadu konania nepreukazuje a ide o novotu, ktorá je v odvolacom konaní neprípustná. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil.

16.1. V priebehu odvolacieho konania oznámila OKS LITA svoj vstup do konania ako intervenient na strane žalovaného (ďalej len „intervenient“) podaním zo dňa 30. 10. 2020, ktorá sa preukázala oprávnením na výkon kolektívnej správy práv, okrem iného v odbore kolektívnej správy: d) použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou na základe oprávnenia vydaného Ministerstvom kultúry dňa 18. 08. 2016 (č. I. 568). Intervenient uviedol, že žalovaný vysporiadal svoje povinnosti z používania audiovizuálnych diel káblovou retransmisiou s intervenientom na základe dohody o urovnaní zo dňa 17. 07. 2017 (č. I. 570-572) a hromadnej licenčnej zmluvy zo dňa 17. 07. 2017 (č. I. 573-577). Priznaním tvrdeného nároku žalobcovi by súd poprel zmluvný a zákonný mandát intervenienta na správu práv autorov audiovizuálnych diel pri ich použití káblovou retransmisiou, došlo by k bezdôvodnému obohateniu na strane žalobcu.

16.2. Intervenient sa k veci vyjadril ďalšími podaniami z 30.11.2020, 25. 05. 2021, 01. 12. 2021 a 14. 02. 2023. Podaním z 30.11.2020 intervenient namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Intervenient v súlade s vydaným oprávnením zastupuje autorov audiovizuálnych diel všetkých druhov. Intervenient predložil štatistiku, v zmysle ktorej vyplatil za použitie audiovizuálnych diel káblovou retransmisiou v rokoch 2016 až 2018 nositeľom práv licenčné odmeny a iné plnenia podľa zmlúv s používateľmi. Pokiaľ ide o nahlášky o použití diel, ktoré predložil žalobca, tieto sa nevzťahujú na káblovú retransmisiu. Žalobca uviedol, že sú mu zasielané na účely televízneho vysielania. Pokiaľ ide o audiovizuálne diela, ktoré sú obsahom nahlášok žalobcu, ale nie sú v štatistikách intervenienta, bolo to z dôvodu použitia na televíznych kanáloch s nižšou sledovanosťou, alebo diela spravodajského charakteru, pričom aj k týmto vysporiadal žalovaný svoje povinnosti z použitia káblovou retransmisiou prostredníctvom intervenienta.

16.3. Intervenient v praxi ako jediná organizácia kolektívnej správy už od roku 1998 udeľuje licencie na použitie audiovizuálnych diel káblovou retransmisiou, vyberá licenčné odmeny a zákonným spôsobom vypláca všetkých autorov všetkých audiovizuálnych diel, ktoré sú obsiahnuté v káblovej retransmisii uskutočňovanej všetkými káblovými operátormi v Slovenskej republike. Aj zmluve nezastupovaní autori audiovizuálnych diel prijímajú vyplácané plnenia z licenčných odmien od intervenienta a takto si dlhodobo vyberajú v zmysle § 147 ods. 2 Autorského zákona intervenienta na zastupovanie v tomto odbore kolektívnej správy.

16.4. Žalobca nepreukázal, že by si ktorýkoľvek nositeľ práv vybral v zmysle § 147 ods. 2 za organizáciu kolektívnej správy, ktorá spravuje jeho práva na použitie audiovizuálneho diela káblovou retransmisiou. Žalobca nepreukázal, že by vykonával práva autorov audiovizuálnych diel, ani že by ním tvrdené spravované diela vôbec žalovaný neoprávnene použil káblovou retransmisiou. Na riadne uplatnenie nároku čo do výšky bezdôvodného obohatenia by žalobca musel preukázať, aká bola výška zvyčajnej licenčnej odmeny za použitie audiovizuálnych diel káblovou retransmisiou, ktorá sa v rozhodnom čase aj skutočne uplatňovala. Žalobca by musel preukázať, že výška licenčnej odmeny bola v sume, ktorú si žalobca uplatňuje. Túto skutočnosť netvrdil, ani nepreukázal. Nárok žalobcu v celom rozsahu považuje intervenient za nepreukázaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil a priznal mu náhradu trov.

16.4. Podaním z 25. 05. 2021 intervenient uviedol, že v nadväznosti na jeho stanovisko Ministerstvo kultúry stiahlo výkladové stanovisko k § 86 Autorského zákona zo dňa 31. 08. 2020. Tým stratili relevanciu aj právne názory vyslovené vo viacerých zrušovacích uzneseniach Krajského súdu Banská Bystrica (sp. zn. 17Co/41/2019, 17Co/36/2019, 11Co/4/2020, 11Co/44/2020, 11Co/59/2020), v ktorých odvolací súd svoj výklad § 86 Autorského zákona výslovne zakladá na uvedenom výkladovom stanovisku Ministerstva kultúry, ktoré je však vecne nesprávne.

16.6. V podaní z 14. 02. 2023 intervenient poukázal na novelizáciu ustanovení § 147 ods. 2 Autorského zákona vykonanú zákonom č. 455/2022 Z. z. s tým, že uvedená právna úprava svedčí tvrdeniam intervenienta. Ministerstvo kultúry určilo intervenienta za reprezentatívnu organizáciu kolektívnej správy, ktorý ako jediný môže vykonávať práva zmluvne nezastupovaných nositeľov práv k audiovizuálnym dielam v retransmisii. Ďalej intervenient poukázal na novelizáciu ustanovení § 86 ods. 1 Autorského zákona vykonanú zákonom č. 71/2022 Z. z. Zákonodarca týmito úpravami nezmenil spôsob výkonu práv autorov audiovizuálnych diel výrobcami, ani obsahovo nezmenil doterajšiu právnu úpravu, ale zdôraznil existujúci právny stav, podľa ktorého výrobca môže vykonávať majetkové práva autora iba vtedy, pokiaľ preukáže splnenie zákonných podmienok na výkon práv autorov.

16.7. V zmysle princípu teritoriality platí, že určenie nositeľa práv a k audiovizuálnemu dielu podlieha ustanoveniam právneho poriadku štátu, v ktorom sa uplatňuje nárok na ochranu. Pokiaľ chce zahraničný producent, zastúpený žalobcom uplatňovať nárok v Slovenskej republike z použitia audiovizuálnych

diel, musí preukázať, že je nositeľom práv k audiovizuálnemu dielu v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, teda za splnenia podmienok § 86 ods. 1 Autorského zákona.

16.8. V podaní z 05.09.2023 intervenient uviedol, že žalobca na zmluvnom základe zastupuje výrobcov AVD, avšak výrobcovia AVD nie sú nositelia majetkových autorských práv k audiovizuálnym dielam v retransmisii, pokiaľ nie je preukázané, že splnili podmienky § 86 Autorského zákona, vrátane zahraničných výrobcov, čo žalobca zastupujúci výrobcov nepreukázal. Intervenient pripojil aktuálne vyjadrenie Ministerstva kultúry SR z 01. 08. 2023, adresované Okresnému súdu Banská Bystrica, ktoré dáva odpoveď na otázku rozsahu oprávnení OKS, udelených v zmysle Autorského zákona v spojitosti s použitím AVD káblovou retransmisiou a s § 147 ods. 2, § 86 Autorského zákona..

17.1. Žalovaný v podaní z 12. 10. 2021 súhlasil so stanoviskom intervenienta, že všetkých autorov audiovizuálnych diel zastupuje OKS LITA. Žalovaný podaním z 26. 11. 2021 poukázal na nález Ústavného súdu sp. zn. II.ÚS 203/2021 z 11. 11. 2021, ktorým spochybňuje tvrdenia žalobcu ohľadne výkladu § 86 Autorského zákona a zdôrazňuje to, že žalobca je povinný preukázať predpoklady na výkon majetkových práv zmluvami s autormi, v prospech ktorých kolektívnu správu vykonáva.

17.2. V podaní z 13.11.2023 žalovaný uviedol, že predmetom konania sú dva samostatné nároky žalobcu, ktorý požaduje: a) vydanie bezdôvodného obohatenia za používanie AVD žalovaným formou káblovej retransmisie a b) primeranú odmenu za používanie AVZ, ktoré sú originálmi audiovizuálnych diel formou káblovej retransmisie. Oba nároky sú nedôvodné, pretože žalobca nárok nepreukázal a to, že výrobca AVD preukázateľne získal od autorov písomný súhlas na vyhotovenie originálu AVD, dohodol sa s nimi na odmene za vytvorenie AVD a za každé použitie AVD. Vo vzťahu k nezastupovaným autorom AVD došlo k vysporiadaniu ich práv prostredníctvom intervenienta. Legálnosť uvedeného postupu potvrdzuje stanovisko Ministerstva kultúry z 01.08.2023 v odpovedi pre okresný súd Banská Bystrica, kde na 2. otázku uvádza, že predchádzajúci stav (do 01. 02. 2023) umožňoval, aby nezastupovaných nositeľov vysporiadal používateľ (žalovaný) s jednou organizáciou kolektívnej správy podľa vlastného výberu, pokiaľ spravovala príslušný odbor, vychádzajúc z princípu § 19 ods. 3 AZ, že každý autor (nositeľ práv) má právo na odmenu za použitie diela (predmetu ochrany), teda jeden autor-jedno použitie-jedna odmena.

17.3. Žalobca má v zmysle Oprávnenia udeleného Ministerstvom kultúry, oprávnenie na výkon kolektívnej správy v odbore: bod w) výber primeranej odmeny za použitie AVZ verejným prenosom okrem vysielania a sprístupňovania verejnosti. Ide o prípad dobrovoľnej kolektívnej správy, ktorý sa týka rozmnoženín AVZ a nároky z uvedeného odboru kolektívnej správy si žalobca v tomto konaní riadne neuplatnil. Žalovaný tvrdil, že v praxi nedochádza k používaniu AVZ, ktoré sú originálom AVD, formou káblovej retransmisie. Pripojil vyjadrenie Ústavu práva duševného vlastníctva a informačných technológií Právnickej fakulty Trnavskej univerzity z 26. 04. 2022 (č. I. 1307-1309).

18.1. Žalobca v stanovisku z 21. 05. 2021 k vyjadreniu intervenienta uviedol, že pri výkone kolektívnej správy práv nie je rozhodujúce, koho OKS zastupuje, ale kto je v rozhodnom čase nositeľom práv k predmetu ochrany, ktorého použitie táto OKS práve spravuje. Intervenient udelil licenciu len na tie audiovizuálne diela, ktoré spravuje pre svojich nositeľov, ktorých intervenient uprednostňuje pred výrobcami AVD, ktorí kompletne finančne zastrešujú celú produkciu diel a bez nich by audiovizuálne dielo nevzniklo, nebolo by zachytené a ďalej šírené.

18.2. Autori prijímajú odmeny od OKS LITA aj keď nemá zákonné predpoklady a tieto skutočnosti autori pri prijímaní odmien neposudzujú.

18.3. Žalobca zastupuje slovenských producentov, prevažne obchodné spoločnosti, z toho cca 50 zastupovaných a vypláca aj nezastupovaných producentov V Slovenskej republike neexistuje viac producentov, preto z počtu zastupovaných nemožno vyvodit' úzky mandát nositeľov práv. Žalobca uzavrel recipročné zmluvy so zahraničnými organizáciami, ktoré zastupujú producentov. Producent vykonáva všetky práva k filmu. Preto za použite AVD sa odvádza odmena aj autorom AVD cez výrobcu audiovizuálneho diela. AGICOA je subjekt, zastupujúci viac ako 18.000 združení výrobcov po celom svete, národné organizácie kolektívnej správy viac ako 36 krajín, AGICOA pokrýva 1,4 milióna diel z celého sveta, ktoré si nositelia práv u tejto medzinárodnej organizácie nahlásili a evidovali.

18.4. Zo vzájomnej dohody OKS SAPA a OKS SLOVGRAM platí, že OKS SLOVGRAM spravuje práva výrobcov hudobných audiovizuálnych záznamov, t. j. hudobných videoklipov.

18.5. Výška bezdôvodného obohatenia sa opiera o kritériá nastavené v Autorskom zákone a smeruje k napraveniu ujmy, ktorá použitím diel nositeľom práva vznikla.

19. Žalobca predložil hromadné licenčné zmluvy, ktoré uzavrel s jednotlivými prevádzkovateľmi retransmisie v období 12/2016 -01/2017 (č. I. 690-743), zmluvy, ktoré uzavrel žalobca o zastupovaní práv producentov uzavreté v období rokov 2022 – 2017 (č. I.744-797), zoznam spoločností producentov, ktoré žalobca zastupuje (č. I. 798), zmluvy, ktoré žalobca uzavrel na zastupovanie práv zahraničných OKS a zahraničných producentov (č. I. 804-832, 834-850), zoznam medzinárodných zmlúv, týkajúcich sa zastupovania producentov audiovizuálnych diel (č. I. 833).

20. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP na pojednávajúca (§ 385 CSP) na ktorom vypočul zástupcov strán sporu a intervenienta na strane žalovaného, vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP čiastočne z iných skutkových a právnych dôvodov potvrdil, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

21. Vzhľadom na oznámenie LITA z 30. 10. 2020 o vstupe intervenienta na strane žalovaného a návrh žalobcu z 21. 05. 2021 na nepripustenie do konania, odvolací krajský súd podľa § 83 CSP vyhlásil na pojednávajúci rozhodnutie, ktorým pripustil vstup intervenienta LITA, autorská spoločnosť, so sídlom v Bratislave, Mozartova 9, IČO: 00 420 166, do konania na strane žalovaného, pretože intervenient vzhľadom na predmet konania preukázal, že má právny záujem na úspechu žalovaného v tomto konaní.

22.1.1. Žalobca na pojednávajúci navrhol odvolaniu vyhovieť a nezaoberať sa písomnosťami, ktoré predložil žalovaný a intervenient v odvolacom konaní, z ktorých nemožno vyvodiť popretie jeho nárokov. Právna úprava § 86 Autorského zákona nie je pre konanie podstatná. Pokiaľ ide o otázku spoločnej správy, ktorá tu bola zo strany súdu otvorená, tak existujúci stav je taký, že prevádzkovatelia, teda užívatelia autorských práv odmietajú so žalobcom konať. Výklad zo strany ministerstva kultúry, ktorý prezentuje žalovaná strana nie je výklad súdu. Žalobca predložil zmluvy slovenských výrobcov, ktorými preukazuje, že má nárok na odmenu, týkajúcu sa káblovej retransmisie. Intervenient má právo vyjadrovať sa len za tú časť nároku spoločnej správy, ktorá sa prelína so správou žalobcu, ale nie vo vzťahu k tvrdeniu, že je tu dôvod na zamietnutie celej žaloby. Nárok žalobcu vyplýva z toho, že bol výhradne ustanovený reprezentovať autorov originálu audiovizuálnych diel a audiovizuálnych záznamov, na to má oprávnenie ako organizácia kolektívnej správy, ktorým intervenient nemôže disponovať. Na vysporiadanie všetkých práv by potreboval žalovaný získať súhlas všetkých OKS, vrátane žalobcu.

22.1.2. Pokiaľ ide o argumentáciu vysporiadania tej časti nároku, v ktorom sa prelína s výkonom správy intervenienta a s prihliadnutím na úpravu výšky bezdôvodného obohatenia, žalobca uviedol, že výšku bezdôvodného obohatenia je povinný žalobca vymáhať v zmysle sadzobníka, ktorý je pre neho záväzný a kontrolovaný zo strany ministerstva kultúry. Pokiaľ by išlo o argumentáciu, v akom rozsahu by bolo bezdôvodné obohatenie v prípade, že je preukázané prelínanie rozsahu výkonu kolektívnej správy a žalovaný plnil pre OKS LITA, resp. v zmysle dohody o urovaní ostatným OKS za žalované obdobie, tu žalobca poukazuje na to, že je to otázka kritérií práva, ktoré je oprávnený žalobca vykonať vo vzťahu k použitiu diela producentov audiovizuálnych diel a audiovizuálnych záznamov. Rovnakým spôsobom, ktorý nerozlišuje dobrovoľné a povinné zastupovanie, majú stanovené sadzobníky aj ostatné OKS. Sadzobník spĺňa všetky kritériá predpísané zákonom.

22.2. Žalovaný poukazoval na kľúčové je ustanovenie § 86 Autorského zákona, ktoré ukladá práve žalobcovi povinnosť preukazovať, že zastupuje autorov audiovizuálnych diel. Z Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 203/2001, vyplýva povinnosť argumentácie žalobcu vzhľadom na znenie § 86 Autorského zákona. Ďalej žalobca uplatnil nárok z vysielania audiovizuálnych záznamov, kde sa používajú rozmnoženiny, nie originály o čom predložil aj podporné stanovisko Trnavskej univerzity. Žalobca predložil neúplné zmluvy, ktoré sa ani netýkajú uplatnenia autorských práv alebo nositeľa práv k vysielaniu audiovizuálnych záznamov. Zmluvy, ktoré predložil žalobca, upravujú právo k výkonu k audiovizuálnym dielam, ale nie k audiovizuálnym záznamom. Žalobca nepreukázal dôkazmi skutočný rozsah kolektívne spravovaných práv uvedených konkrétnych nositeľov práv a ktoré audiovizuálne diela a audiovizuálne záznamy zastupuje. Nepreukázal, že tieto diela a záznamy žalovaný v rozhodnom období použil a ani výšku uplatneného nároku. Pre posúdenie výšky bezdôvodného obohatenia nie je rozhodujúci cenník, ale kritérium, ktoré je stanovené v Autorskom zákonníku. Žalobca uplatňuje nárok v zmysle sadzobníka, ktorý však nerozlišuje odmenu pre zastupovaných a nezastupovaných nositeľov práv. Požaduje nárok v zmysle toho, že takéto rozlíšenie nie je potrebné a pritom v konaní preukazuje, že odmenu, ktorú uplatňuje v zmysle sadzobníka je stanovená tak za dobrovoľnú, ako aj povinnú kolektívnu správu, pričom konanie sa týka len povinnej kolektívnej správy.

22.3. Intervenient poukázal na ustanovenie § 86 Autorského zákona, pričom aj zo stanoviska ministerstva kultúry z roku 2023 vyplýva, že vzhľadom na komplikovanosť právnej úpravy by bolo potrebné, aby producenti, výrobcovia audiovizuálnych diel, mali dohodnutú odmenu nielen za vyhotovenie originálu, ale za každé jednotlivé použitie diela a záznamu diela, ktoré je originál už pri uzavretí zmluvy. Keďže toto sa nedeje, uzatvárajú producenti s autormi výhradné licenčné zmluvy, ktoré nemožno považovať za oprávnenie výrobcu uplatňovať a prenášať nároky na žalobcu, ako organizáciu kolektívnej správy. Vzhľadom na uvedené je otázne, či žalobca vôbec spĺňa oprávnenie na výkon kolektívnej správy pre káblovú retransmisiu, pretože nedokladoval pre ministerstvo kultúry potrebné podmienky uvedené v § 148 ods. 3 písm. d) Autorského zákona. Žalobca mal pri vymáhaní nárokov predložiť také zmluvy so zahraničnými organizáciami, resp. producentami, ktoré upravujú klauzulu, na základe ktorej môže žalobca za tieto subjekty uplatňovať právo na území Slovenskej republiky. Žalobca uplatňuje nároky ako nepriamy zástupca a existenciu nepriameho zastúpenia by mal preukazovať podľa Autorského zákona.

23.1. Podľa § 169 ods. 4, Autorského zákona č. 185/2015 Z. z., organizácia kolektívnej správy je povinná a) vyberať v súlade s týmto zákonom a zmluvami podľa § 165 ods. 1 pre nositeľa práv licenčné odmeny, primerané odmeny, náhrady odmien a dodatočné odmeny a

b) domáhať sa vo vlastnom mene v prospech nositeľov práv nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo náhrady škody; to neplatí, ak nositeľ práv prejavil výslovne vôľu domáhať sa tohto nároku sám alebo ak je to nehospodárne.

23.2. Podľa § 164 ods. 2 Autorského zákona, organizácia kolektívnej správy je povinná za rovnakých podmienok zastupovať aj každého nositeľa práv pri výkone jeho majetkových práv podľa § 147 v súlade s vydaným oprávnením.

23.3.1. Podľa § 147 ods. 2 Autorského zákona v znení účinnom do 24. 03. 2022, ak kolektívnu správu práv v odbore použitie predmetu ochrany jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou vykonáva viacero organizácií kolektívnej správy, nositeľ práv má možnosť výberu, ktorá z týchto organizácií kolektívnej správy sa považuje za vykonávajúcu správu jeho práva na použitie predmetu ochrany jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou.

23.3.2. Podľa § 147 ods. 2 Autorského zákona a aktuálnom znení, ak kolektívnu správu práv v odbore podľa § 146 ods. 2 písm. d), f) a g) k určitému druhu predmetu ochrany vykonáva viacero organizácií kolektívnej správy, za organizáciu vykonávajúcu správu práv nositeľa práv, ktorý nie je zastupovaný žiadnou organizáciou kolektívnej správy podľa § 164 ods. 1, sa považuje tá organizácia kolektívnej správy, ktorú tieto organizácie kolektívnej správy určili dohodou. O tejto dohode je určená organizácia kolektívnej správy povinná informovať ministerstvo do 15 dní od uzavretia dohody. Ministerstvo informáciu zverejní v evidencii organizácií kolektívnej správy podľa § 152 ods. 4. Ak organizácie kolektívnej správy neurčili dohodou organizáciu kolektívnej správy podľa prvej vety alebo v lehote podľa druhej vety o tejto dohode neinformovali ministerstvo, za organizáciu vykonávajúcu správu práv nositeľa práv, ktorý nie je zastupovaný žiadnou organizáciou kolektívnej správy podľa § 164 ods. 1, sa považuje tá organizácia kolektívnej správy, ktorá zastupuje najviac nositeľov práv podľa § 164 ods. 1 na území Slovenskej republiky a je takto uvedená v evidencii organizácií kolektívnej správy podľa § 152 ods. 4. Určenie organizácie kolektívnej správy podľa prvej alebo štvrtej vety platí vo vzťahu k individuálnemu nositeľovi práv, ktorý nie je zastupovaný žiadnou organizáciou kolektívnej správy podľa § 164 ods. 1, dovtedy, kým písomne neurčí, že jeho práva bude spravovať iná organizácia kolektívnej správy.

23.4. Podľa § 146 ods. 2, písm. d), písm. f), písm. g) Autorského zákona, organizácia kolektívnej správy vykonáva správu výkonu majetkových práv podľa odseku 1 v týchto odboroch kolektívnej správy:

d) výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu umeleckého výkonu, zvukového záznamu a audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela,

f) použitie diela jeho uvedením na verejnosti retransmisiou,

g) použitie umeleckého výkonu, zvukového záznamu a audiovizuálneho záznamu ich uvedením na verejnosti retransmisiou okrem káblovej retransmisie, na ktorú sa uplatní písmeno d).

24.1.1. Podľa § 86 ods. 1 Autorského zákona v znení účinnom do 24. 03. 2022, ak nie je dohodnuté inak, majetkové práva autorov k audiovizuálnemu dielu vykonáva výrobca originálu audiovizuálneho diela, ak od autorov audiovizuálneho diela získal písomný súhlas na vyhotovenie originálu audiovizuálneho diela a dohodol sa s nimi na odmene za vytvorenie audiovizuálneho diela a na odmene alebo spôsobe jej určenia osobitne za každé jednotlivé použitie audiovizuálneho diela; na dohodu o odmene za použitie diela sa vzťahuje ustanovenie § 69 ods. 1 až 3.

24.1.2. Podľa § 86 ods. 1 Autorského zákona a aktuálnom znení, ak nie je dohodnuté inak, majetkové práva autorov k audiovizuálnemu dielu vykonáva výrobca originálu audiovizuálneho diela, ak preukázateľne od autorov audiovizuálneho diela získal písomný súhlas na vyhotovenie originálu audiovizuálneho diela a dohodol sa s nimi na odmene za vytvorenie audiovizuálneho diela a na odmene alebo spôsobe jej určenia osobitne za každé jednotlivé použitie audiovizuálneho diela; na dohodu o odmene za použitie diela sa vzťahuje ustanovenie § 69 ods. 1 až 3.

25.1. Podľa § 27 ods. 1 Autorského zákona verejný prenos diela je verejné šírenie diela akýmkoľvek technickými prostriedkami po drôte alebo bezdrôtovo tak, že toto dielo môžu vnímať osoby na miestach, kde by ho bez tohto prenosu vnímať nemohli.

25.2. Podľa § 27 ods. 2 Autorského zákona, vysielanie diela, retransmisia diela a prístupňovanie diela verejnosti je verejným prenosom diela.

25.3. Podľa § 119 Autorského zákona, výrobca audiovizuálneho záznamu má právo na primeranú odmenu za použitie audiovizuálneho záznamu verejným prenosom, okrem § 118 ods. 3 písm. d), e) a f).

25.4. Podľa § 118 ods. 2 Autorského zákona, audiovizuálny záznam je možné použiť iba so súhlasom výrobcu audiovizuálneho záznamu, ak tento zákon neustanovuje inak.

25.5. Podľa § 123 Autorského zákona, na výrobcu audiovizuálneho záznamu a jeho audiovizuálny záznam sa primerane vzťahujú ustanovenia § 4, 6, 7, 9, 12, 13, 16, § 20 ods. 1 a 3, § 21, 22, 24, § 26 až 30, § 33 ods. 1 až 6, § 58 až 64f, § 85 a § 91 až 93.

26.1. Podľa § 458a Občianskeho zákonníka, ak pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva nemožno určiť bezdôvodné obohatenie sa inak, na určenie peňažnej náhrady sa použije primerane ustanovenie § 442a ods. 2.

26.2. Podľa § 442a ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva, ktoré môže byť predmetom licenčnej zmluvy, výška náhrady škody, ak ju nemožno určiť inak, určí sa najmenej vo výške odmeny, ktorá by za získanie takej licencie bola zvyčajná v čase neoprávneného zásahu do tohto práva; to sa primerane vzťahuje aj na práva duševného vlastníctva, ktoré môžu byť predmetom prevodu.

27. Odvolací súd aktívnu legitímáciu žalobcu ani pasívnu legitímáciu žalovaného nepovažoval za spornú, pretože právo žalobcu ako organizácie kolektívnej správy vymáhať právne nároky vyplýva z Autorského zákona a Oprávnenia vydaného žalobcovi Ministerstvom kultúry. Pasívna legitímácia žalovaného je daná tým, že je prevádzkovateľom káblovej retransmisie a teda používateľom v zmysle Autorského zákona, ktorý neuzavrel licenčnú zmluvu so žalobcom a bráni sa tým, že svoje povinnosti vysporiadal s intervenientom. Vecná legitímácia strán sporu má základ v hmotnoprávnej úprave, ktorým je Autorský zákon.

28.1. Žalobca tvrdil, že výber poplatkov je jeho nezastupiteľné právo a právo vymáhať bezdôvodné obohatenie mu patrí aj v prípade prelínania kolektívnej správy, ak žalovaný so žalobcom nemá uzavretú zmluvu, ale s inou OKS. Odmeny je oprávnený licencovať iba žalobca, možnosť výberu OKS má nositeľ práv, nie však žalovaný ako používateľ. K žalobe pripojil formulár licenčnej zmluvy, ktorá mala byť uzavretá so žalovaným (č. I. 14-16), kde v predmete zmluvy, čl. II, 2 uvádza, že udeľuje súhlas v mene zastupovaných výrobcov AVD, ktorí vykonávajú majetkové práva autorov AVD aj v mene nezastupovaných výrobcov AVD, v čl. II, 3 uvádza, že licencia sa nevzťahuje na vysporiadanie majetkových práv autorov k AVD, ak ich práva nevykonávajú výrobcovia AVD.

28.2. Žalovaný popiera základ nároku, výšku bezdôvodného obohatenia a začiatok omeškania. Tvrdil, že poplatok sa týka oblasti OKS, ktoré sa prelínajú, preto sa poplatok platí len raz a toto právo vysporiadal s OKS SOZA (faktory + dohoda o urovaní + licenčná zmluva č. I. 67- 80), preto bezdôvodné obohatenie nevzniklo. Ďalej tvrdil, že v prípade retransmisie AVZ ide o dobrovoľnú kolektívnu správu, ktorú žalobca podanou žalobou riadne neuplatnil. Žalovaný tvrdil, že žalobcovi nárok nepatrí, lebo v zmysle § 86 Autorského zákona nepreukázal uzavretie zmlúv s autormi originálu AVD.

28.3. Žalobca však tvrdí, že jeho nárok sa týka aj správy, ktorá sa neprelína, resp. že iná OKS nevyberá poplatok producentov AVD a AVZ. Žalobca tvrdil, že producentov zastupuje aj na zmluvnom základe a teda na poplatok má nárok, aj keď iných autorov AVD zastupuje LITA alebo SLOVGRAM. Žalobca odvodzuje nárok oprávnením OKS, ktoré vydalo Ministerstvo kultúry a že nárok mu patrí aj keď používateľ (žalovaný) vysporiadal právo nezastupovaných autorov AVD s inou OKS, pretože nárok je podložený zmluvami o zastupovaní producentov, v týchto zmluvách žalobcu a producentov, vzhľadom na povahu predmetnej úpravy, nie je možné dojednať prenesenie práva autorov na producentov .

28.4. Intervenient poukázal na aktuálnu právnu úpravu § 147ods. 2 Autorského zákona, pričom tu uvedená právna úprava svedčí pre OKS LITA a žalobca nemôže vykonávať práva zmluvne nezastupovaných nositeľov práv k AVD.

29. V odpovedi Ministerstva kultúry z 01.08.2023 (č. I. 1287n) na otázku rozdielu oprávnení kolektívnej správy sa uvádza, že na vysporiadanie práv všetkých zastupovaných nositeľov práv k AVD používateľ (žalovaný) potrebuje súhlas (licenciu) od LITA aj SAPA, na konkrétne použitie, vrátane použitia AVD káblovou retransmisiou. V ďalšej odpovedi uvádza, že SAPA vykonáva správu nielen k audiovizuálnemu dielu, ale aj AVZ, nejde o totožnú skupinu majetkových práv ani predmet ochrany. To je v zhode s predošlým stanoviskom ministerstva kultúry z 6.12.2016, kde sa tiež uvádza, že v praxi aj práva autorov originálu AVD vykonáva producent (č. I. 321).

30. Okresný súd založil rozhodnutie na tom, že na preukázanie nároku nestačí samotné oprávnenie OKS a tvrdenie, že žalovaný denne šíri AVD a AVZ v rozpore s § 19 ods. 3, ods. 4, § 86, § 119 Autorského zákona tým, že vykonáva ich káblovú retransmisiu prostredníctvom ponúkaných programových služieb – televíznych kanálov pre svojich zákazníkov. Žalobca by musel preukázať skutočný rozsah ním kolektívne spravovaných práv, t. j. ktorých konkrétnych nositeľov práv zastupuje a vo vzťahu ku ktorým konkrétnym predmetom ochrany (AVD, AVZ) vykonával kolektívnu správu práv.

31.1. Predmet konania sa týka káblovej retransmisie a v tej súvislosti je potrebné rozlišovať právnu úpravu ktorá sa viaže k audiovizuálnemu dielu a k audiovizuálnemu záznamu, resp. k výrobcovi audiovizuálneho diela a výrobcovi audiovizuálneho záznamu.

31.2. Nebolo sporné, že žalobca na základe oprávnenia, ktoré vydalo Ministerstvo kultúry 18.08.2016 (č. I. 7), vykonáva kolektívnu správu k audiovizuálnemu dielu a audiovizuálnemu záznamu v odbore kolektívnej správy: b) použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou, o) výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela, w) výber primeranej odmeny za použitie audiovizuálneho záznamu verejným prenosom, okrem vysielania a sprístupňovania verejnosti.

32. Vzhľadom na právnu úpravu § 147 ods. 2 Autorského zákona, v ktorom sa rieši situácia, ak kolektívnu správu nositeľov práv uvedením káblovou retransmisiou vykonáva viacero organizácií kolektívnej správy, žalobca nepreukázal, že je zákonným zástupcom nositeľov práv k AVD.

33. Žalovaný preukázal, že OKS LITA, má oprávnenie na výkon kolektívnej správy práv o v odbore kolektívnej správy: d) použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou na základe oprávnenia vydaného Ministerstvom kultúry dňa 18. 08. 2016 (č. I. 568) a že vysporiadal svoje povinnosti z používania audiovizuálnych diel káblovou retransmisiou s intervenientom na základe dohody o urovnaní a hromadnej licenčnej zmluvy zo dňa 17. 07. 2017.

34. Žalobca predložil súdu zmluvy, ktoré uzavrel s používateľmi ako prevádzkovateľmi retransmisie, v ktorých sa v článku I, ods. 6 uvádza, že v zmysle § 119 Autorského zákona výrobca audiovizuálneho záznamu má právo na primeranú odmenu za použitie záznamu audiovizuálneho diela káblovou retransmisiou, ale sporná je skutočnosť, že v oprávnení OKS žalobcu sa uvádza výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela. 34.2.Okresný súd vyvodil záver, že výber primeranej odmeny sa vťahuje len na káblovú retransmisiu originálu AVZ, čomu nasvedčuje aj právna úprava v § 147 ods. 2 písm. d), f), g) Autorského zákona. Okresný súd si osvojil výklad, na ktorom založil svoju obranu žalovaný a odvolací súd s argumentáciou stotožnil.

34.3. Žalobca by teda musel preukázať, že žalovaný vykonal v žalovanom období káblovú retransmisiu AVD a AVZ, ktoré sú originálmi. S uvedeným záverom okresného súdu možno súhlasiť pokiaľ sa za dobrovoľnú správu považuje možnosť výberu OKS zo strany nositeľov práv (autorov), čo vypláva z § 147 ods. 2 Autorského zákona. Skutočnosť, že žalovaný má uzavretú dohodu s inou oprávnenou OKS má za následok to, že sa úspešne ubránil nároku, ktorý uplatnil žalobca v rozsahu zastupovania autorov originálu AVD podľa § 86 v spojení s § 146 ods. 2 písm. d), f), g) Autorského zákona.

35.1. Autorský zákon predpokladá, že sa výkon kolektívnej správy v odbore použitie AVD ako predmetu ochrany, jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou (§ 146 ods. 2 písm. f) - použitie diela jeho uvedením na verejnosti retransmisiou) pri niektorých OKS prelína vzhľadom na daný predmet úpravy, čo

súd musí rešpektovať vzhľadom na oprávnenie, ktoré žalobcovi a intervenientovi vystavilo Ministerstvo kultúry..

35.2. Táto kolízia pri zastupovaní nositeľov práv je upravená v § 147 ods. 2 Autorského zákona , pričom rozhodujúce nie je to, s ktorou OKS má používateľ uzavretú dohodu (v posudzovanom prípade má žalovaný dohodu s OKS LITA). Voľba výberu OKS vymáhajúcej poplatky za káblovú retransmisiu je iba na nositeľovi autorských práv k AVD a v pochybnostiach platí právna úprava § 147 ods. 2 , ktorá v aktuálnom znení len odstránila predošlé nejasnosti, týkajúce sa výkladu toho, ktorá OKS nositeľa práv zastupuje.

36. Žalobca mohol tvrdiť, že zastupuje nositeľa práv, lebo si ho nositeľ práv vybral, ale existenciu tejto skutočnosti žalovaný spochybnil tvrdením, že túto skutočnosť musí vzhľadom na právnu úpravu riadne preukázať, pričom zákonná domnienka svedčí, tomu, že nositeľ práv si vybral OKS LITA. A žalovaný sa bráni tým, že nie je povinný uhradiť bezdôvodné obohatenie, lebo svoju povinnosť riadne splnil v právnom vzťahu k OKS LITA.

37.1. Za uvedeného stavu prešlo dôkazné bremeno na žalobcu, ktorý mal identifikovať nositeľov práv, ktorých zastupuje. Odvolací súd vykonal dokazovanie písomnosťami, ktorými žalobca odôvodňoval tvrdenie, že zastupuje nositeľov práv na použitie predmetu ochrany (použitie AVD, §146 ods. 2 písm. f) Autorského zákona) jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou., z ktorých písomností vyplýva iba to, že žalobca mal v posudzovanom období uzavreté hromadné licenčné zmluvy s niektorými inými prevádzkovateľmi retransmisie. Žalobca pripojil hlásenia podkladov pre rozdelenie odmien, primeraných odmien a ich náhrad, ktorými preukazuje zastupovanie producentov. Z preukázania zmluvného vzťahu s iným prevádzkovateľom káblovej retransmisie nemožno bez ďalšieho vyvodiť vznik bezdôvodného obohatenia žalovaného prevádzkovateľa káblovej retransmisie.

37.2. Dôkazné bremeno tvrdení zaťažuje žalobcu, lebo právna úprava v § 147 ods. 2 Autorského zákona v predošlom aj aktuálnom znení vylučuje, vzhľadom na prelínie správy pri použití AVD, výhradné postavenie žalobcu a vychádza z predpokladu, že za organizáciu vykonávajúcu správu práv nositeľa práv sa považuje tá organizácia kolektívnej správy, ktorá zastupuje najviac nositeľov práv podľa § 164 ods. 1 na území Slovenskej republiky a je takto uvedená v evidencii Ministerstva kultúry organizácií kolektívnej správy. Takéto určenie organizácie kolektívnej správy platí vo vzťahu k individuálnemu nositeľovi práv, ktorý nie je zastupovaný žiadnou organizáciou kolektívnej správy, dotedy, kým samotný nositeľ práva neurčí, že jeho práva bude spravovať iná organizácia kolektívnej správy.

38. Žalobca voči žalovanému nepreukázal základ ani výšku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za používanie AVD formou káblovej retransmisie. Vzhľadom na prelínie správy vo vzťahu k nositeľom práv AVD v zmysle § 86 ods. 1, § 146 ods. 2 písm. d) a § 147 ods. 2 Autorského zákona. Žalovanému stačilo preukázať, že úhradu vykonal na základe zmluvy uzavretej s inou organizáciou kolektívnej správy a že toto plnenie, vzhľadom na prelínie správ, nezakladá na strane žalobcu nárok vymáhať od žalovaného bezdôvodné obohatenie.

39. Doterajšie závery ale neposkytujú odpoveď, ako je zabezpečená ochrana práv výrobcov audiovizuálneho záznamu ako predmetu ochrany podľa Autorského zákona, ktoré sú garantované v zmysle § 1 a § 2 ods. 2, písm. c) k § 119 Autorského zákona. V § 119 totiž nie je zmienka, že výrobca AVZ právo na primeranú odmenu len za použitie originálu diela formou audiovizuálneho záznamu verejným prenosom. Z oprávnenia žalobcu vyplýva výber primeranej odmeny za použitie audiovizuálneho záznamu verejným prenosom okrem vysielania a sprístupňovania verejnosti, teda aj za prenos káblovou retransmisiou.

40.1. Podľa § 118 ods. 2 Autorského zákona audiovizuálny záznam je možné použiť iba so súhlasom výrobcu audiovizuálneho záznamu, ak tento zákon neustanovuje inak. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že žalobca je aktívne legitimovaný na uplatnenie nároku za použitie AVZ za výrobcu AVZ za podmienok upravených Autorským zákonom.

40.2. Podľa § 119 Autorského zákona, výrobca audiovizuálneho záznamu má právo na primeranú odmenu za použitie audiovizuálneho záznamu verejným prenosom. Právo žalobcu vymáhať za výrobcu AVZ odmenu v zmysle § 119 je potrebné vykladať v spojitosti s tým, že výrobcu AVZ iná organizácia kolektívnej správy nezastupuje, preto nemôže dôjsť na prelínie správy v zmysle § 147 ods. 2 Autorského zákona.

41. Žalobca preukázal výkon správy za výrobcu AVZ v zmysle § 119 Autorského zákona a teda základ nároku pri uplatnení tejto časti nároku. Žalobca správne poukázal na to, že na výrobcov AVZ súd nemôže aplikovať ustanovenie § 86 ods. 1 Autorského zákona, ktoré sa na nich primerane v zmysle § 123 Autorského zákona nevzťahuje.

42.1. Oprávnenie OKS LITA nerieši zastupovanie výrobcov AVZ a ich nárok na odmenu za použitie audiovizuálneho záznamu verejným prenosom podľa § 119 Autorského zákona. V tejto oblasti vymedzenej § 119 Autorského zákona neexistuje žiadne prelínanie správy, ktorú vykonáva, resp. môže uplatniť žalobca bez ohľadu na to, či je verejným prenosom káblovou retransmisiou produkcia AVZ, ktorý je originálom AVD alebo rozmnoženina (kópia).

42.2. Žalovaný nedôvodne tvrdil, že žalobca bol povinný preukázať, že žalovaný v rozhodnom období skutočne použil práve také predmety ochrany, ktoré zastupuje. Skutkový predpoklad, že káblovou retransmisiou došlo k použitiu predmetu ochrany, postačuje na uplatnenie bezdôvodného obohatenia aj pri uplatnení obdobných nárokov iných OKS, preto ide o nedôvodnú námietku. Odvolací súd nesúhlasí ani s tvrdením žalovaného, že žalobca mohol uplatniť primeranú odmenu za používanie AVZ, ktoré sú originálmi audiovizuálnych diel formou káblovej retransmisie.

43. Žalovaný však dôvodne namietal, že žalobca žalobou riadne neuplatnil nárok vyplývajúci z oprávnenia na výkon kolektívnej správy v odbore: bod w) výber primeranej odmeny za použitie AVZ verejným prenosom okrem vysielania a sprístupňovania verejnosti.

44. Okresný súd správne uviedol, že sadzobník žalobcu nepreukazuje výšku nároku. Vo všeobecnosti platí, že sadzobník poplatkov má zabezpečiť, že OKS uplatňuje nároky podľa rovnakých kritérií voči všetkým. Súd môže posudzovať výšku odplaty iba v prípade, ak má byť obsahom dohody medzi OKS a používateľom v zmysle § 165 ods. 8 Autorského zákona, na návrh dotknutého používateľa, ktorý výšku odplaty podľa sadzobníka spochybňuje.

45.1. Pri uplatnení bezdôvodného obohatenia nie je dôvod sadzobník žalobcu spochybňovať, pokiaľ neexistuje vážny dôvod. Týmto vážnym dôvodom, spochybňujúcim výšku bezdôvodného obohatenia je skutočnosť, že žalobca predložil súdu licenčné zmluvy, ktoré uzavrel s prevádzkovateľmi retransmisie, v ktorých je výslovne uvedené, že na účely zmluvy sa pojem audiovizuálne dielo a audiovizuálny záznam nerozlišuje a nazýva sa spoločným pojmom audiovizuálne dielo. (viď čl. I., ods. 7. zmluvy s používateľom ISPER Slovakia, s. r. o., č. I. 690, používateľom BSS, s. r. o., č. I. 696 a ďalšie zmluvy na č. I. 699-720, 726-741, alebo v čl. I ods. 5 zmluvy s používateľom O2 Slovakia s. r. o. č. I. 721.

45.2. V predložených zmluvách, v zmysle čl. III. žalobca vyberá odmenu za použitie AVD, ktorá pozostáva z odmeny pre autorov AVD, ktorých práva vykonávajú výrobcovia AVD (v tejto časti žalobca nepreukázal základ nároku voči žalovanému) a primeraná odmena pre výrobcov AVD.

45.3. Žalobca teda v tejto časti uplatneného nároku nepreukázal obvyklú výšku odmeny pre výrobcov audiovizuálnych záznamov, lebo jeho vlastný sadzobník uvedenú položku neupravuje. Vzhľadom na to, že žalobca v zmluvách a v sadzobníku neuvádza samostatne primeranú odmenu pre výrobcov AVD a AVZ za použitie AVD a AVZ, nepreukázal v akej výške vzniklo žalovanému bezdôvodné obohatenie. Aj keď v tejto časti základ nároku žalobca preukázal, je správny záver okresného súdu, že nepreukázal výšku bezdôvodného obohatenia.

46. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). V odvolacom konaní boli úspešní žalovaný a intervenient, preto podľa § 255 ods. 1 CSP odvolací súd žalobcovi uložil povinnosť nahradiť im trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že v zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške trov prvostupňového a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

47. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP.